

^(א) (מספסתא פ"ג, א) (ג) (לשיל כ: וז"ל, ג) (ג) (נתיק לג, וס"ג, ד) כ"א א, א) (א) כ"ל אחריו, ו) כ"א דבדיקה, ו) כ"ל אחריו, ח) ש"ך לע"ב אחר ד"ה יד,

נוסחת הריב"ן

אן ואנן בענין כדי דבור וכו' לא: בן למתני אפי' עד: בן ולשמיטת הכי נמי ללא דיוקא היו משום כדי דבור און הי' כו': ד' מתפסי ט' והא דר"ש בן לקיש דלמא לאו לאמנמא דלמלא חד בחבריה מתפסי ואפילו עד מלא מתפסי ואפילו דלא בחומה הכי: ה' עממא: ו) אס יאה מותר: ז) און: ח) (מיייר) למא בכי: ט) דהאי: ין דקרי: כן דמשמע דקאמר:

הגהות הב"ח

א) נבי ולשמעינן הכי הי' ומזוס: ב) שם דלא משתר משום הכי קתני לראון ת"ש הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין ש"מ בקמא מיתפסין דליכא אחרניא בתריה ת"מ הותר האחרון: א) רש"י ד"ה למא תפיס וכו' ואני דמודלא קתני וכו' דאי אמנעי הותר נמי אסורין והא דלא קתני לה משום דלא אפשר לאידי דבעי למנמא כי הותר ראשון הותר כולן משום ששם אין ראשון אין אמנעי ואין אחרון ואי תני אמנעי לא מני למימנא הותר כולן דהא איכא ראשון דלא משתרי כו': מדקאמר האחרון מותר וכולן אסורים. ואפילו וואומו שהתפסין ג' לאחר שלישי שמע מינה דנקמא מיתפסין ומשום הכי לא מישתרי: א"ל מהכא ליכא למשמע מידי דהכא יומיירי דליכא אחרניא כהדיא והא דקאמר וכולן אסורים לאמנעי וארראשון קאי: אכל אמנעי דאיכא אחרניא כהדיא. כלומר דאי לא דייקת מינה להאי גיסא דוק מינה לאידך גיסא דמדקאמר האחרון מותר וכולן אסורין דליכא אחרניא כהדיא מכלל טו"דאי הותר אמנעי דאית ליה אחרני כהדיא דאשמרי נמי ההוא בתרא דמיתפסי כיה וש"מ דחד כהדיא מתפסי: לעולם אימא לך היינו אמנעי. וקאמר לך דאפי' של אחרון לא הותר משום דנקמא מיתפסין והאי ויד' דקאמרי דסניא כהדיא כו' הותר האמנעי הימנו ולמטא מוסר. דהיינו אחרון וש"מ דכל חד וחד כהדיא מתפסי ש"מ: משום דקאמר פי כפיו. דמשמע ידקאמר פי מזר ושערי מזר מי היו מזר: ורמינהו

הגהות מהר"ב

רשבבור

א) רש"י ד"ה לאו ולא וכו' לאו דוקא וכו' בתוך כדי דבור. ג"כ עי' א"מ: ב) ד"ה איבעא וכו' וכו' ולא כר"ל. ג"כ עי' א"מ שהגיע תחת טיבות ולא כר"ל והא דר"ש עי' וכו' טונת ר"ל יעשיה: ג) ד"ה מדקאמר וכו' ואפי' אותו שהתפסין וכו'. ג"כ עי' א"מ: ד) ד"ה לעולם וכו' דנקמא מיתפסין והאי דקאמרי. מלת דקאמרי נמחק. וי"ב דקרי כ"ל: ה) תוס' ד"ה מכלל וכו' ואני ואני ולדקק אמנעי ככ"ל: ו) ד"ה דאמר פי וכו' ואי"מ פי דאמר נמי דני מורה כ"ל:

הגהות הרוספאות

1. כ"ל כסאן, ג. כ"ל ואני ואני. 3. כ"ל ולרי. 4. כ"ל משתרי. 5. כ"ל מני. 6. כ"ל שמי מנה קתמא מתפסי ע"ה והא נמי הוה אחרון. 8. כ"ל ידי כדו נמא כ"י.

מי שאמר פרק רביעי נזיר

סניא נמי הכי. דבעינן שיהו נתפסין בתוך כדי דבור: הוא אסור. הראשון שאמר הריני מזר והשני שאמר ואני מותר לפי ששהה כדי דבור הא אס לא ששה הכי זה מזר כמותו: **לימא מסייע** ליה **מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני**. א ומדלא קתני

תניא נמי הכי ^(א) מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור ואמר ואני הוא אסור וחבירו מותר ^(ב) וכמה כדי דבור כדי שאילת שלום תלמיד לרב לימא מסייעא ליה מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לא ^(ג) תנא כי רובלא ליחשיב ולזיוול וליתני חד ולשמעינן ^(ד) הני ה"ג ומשום דקתני סיפא הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי ומשום הכי קתני ואני ואני איבעיא להו חד בחבריה מיתפסי או דלמא בקמא מיתפסי למאי נפקא מינה לאתפסי ומיזול אי אמרת חד בחבריה מתפסי מתפסין ואזלין לעולם ואי אמרת בקמא מתפסי טפי מכדי דבור לא מתפסין מאי ת"ש הריני נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואני ותו לאי מידי ש"מ בקמא הוא דמתפסי דאי ס"ד חד בחבריה מיתפסי ליתני טובא ואני תנא כי רובלא ליחשיב ולזיוול וליתני חד ולשמעינן כולתהן אידי דקתני הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני ת"ש הותר הראשון הותרו כולן ראשון הוא דשרו הא אמצעי לא ש"מ בקמא מתפסין אימא לך לעולם חד בחבריה מתפסי ואיירי דבעי מינא הותרו כולן דאי תנא אמצעי איכא ראשון דלא משתרי משום הכי קתני ראשון ^(א) ת"ש הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין דלא איכא אחרניא בתריה אבל אמצעי דאיכא אחרניא בתריה משתרי ש"מ חד בחבריה מתפסי לעולם אימא לך בקמא מיתפסין ומאי אחרון דקתני אמצעי ואיירי דתנא ראשון תנא אחרון ת"ש דתניא בהדיא "הותר הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן אסורין הותר אמצעי הימנו ולמטא מותר הימנו ולמטא אסור שמע מינה ^(ב) חד בחבריה מתפסי שמע מינה: הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי כשערו וכו': משום דאמר פי כפיו ושערי כשערו הרי נזיר ורמינהו

מש"ה קתני ואני ואני. ה' ולדקק [דאיכא] אמנעי כמו שמדקק והולך לשמי פנים מתנימין: **ר'אשון** הוא דשרו. אומם שאחריו ^(א) (יד מורה) מתפסי: מדלא קתני הותר אמנעי הותר אחרון: **אחרון** הוא דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהותר הוא כולן אסורין אבל לאמנעי דאיכא אחרני כהדיא לא מיתני הותר הוא כולן אסורים דשל אחרון נמי הותר: **ש"מ** חד בחבריה מיתפסי. מדלא תנא אחרון

כא.

תניא נמי הכי. פירוש כרבי שמעון בן לקיש: **מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור**. פי' כדי דבור דווקא ולא יותר ואומר מיד ואני הוא אסור פירוש הראשון שנדר נזיר וחבירו מותר אלמא דלא מני לאיתפסוי אלא שהי' כולם תוך כדי דבור אבל הרביעי ששהה אחר כדי דבור לא כר"ל: **ר'ימא מסייע** ליה מי שאמר הריני נזיר. מתנימין היא וכו' וקתני ואני ותו לא לרבי: יהודה נשיאם מני למיתני ואני ואני ארבע פעמים ואי"מ ולרשב"ל נמי נימני ואני ואני שלש פעמים וי"ל דהכי קאמר בשלמא לרשב"ל [לא] אינאטריכא ליה למתני אלא ד' פעמים ואני לאשמעינן דגם השני נתפס בראשון שהוא תוך כדי דבור ואע"ג דלמנעי מפסיק בדבורו בין ראשון לשלישי והוא הדין דגם לשלישי שיאמר ואני יתפסא בראשון דאין שום קצרה לחלק בין שני לשלישי ששניהם עומדים תוך כדי דבור אבל לר' יהודה נשיאם אי יתני דהא דלאי חדוש הוא ואינאטריכא ל' לאשמעינן אע"ג דשכו כבר תוך כדי דבור כיון שהוא סמוך לאלתר לכדי דבור ומשני אטו תנא כי רובלא כו' כלומר אה"ג דהוי מני לאיתנויי ארבע פעמים ואני ולא חש למנות כל מה שהיה יכול לננות:

ומשני אה"ג ומשום דקתני סיפא וכו' מבבב דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני. ואי"מ דהיא גופא מיקש' ליתני חד ואני וסיפא ליתני הותר הראשון הותר השני הותר השני לא הותר הראשון וי"ל דלמ"ד לקמן חד כהדיא מתפסי נקט למידק מיניה אחרון הוא דליכא אחרני כהדיא ושמע מינה אחרני כהדיא ומשמריי אותו שנקמא דאשכח כדדייק לקמן ולמ"ד דבקמא מיתפסו ותני^א אמנעי למידק כבסמוך ראשון הוא דשרי של אחריו הא אמנעי לא הותר של אחריו דנקמא מתפסי: **חד** בחבריה מתפסי. דהיינו כל אחד בסמוך לו ובתוך כדי דבור לחבירו או דלמא קנקמא שאמר הריני מזר מיתפסו כולם: **מיתפסו ואזלו דעורם**. ואפי' מאה ואי קנקמא מיתפסי טפי מכדי דבור לא היה מיתפסי לרשב"ל כדאית ליה ולרבי יהודה נשיאם אפי' ד' כיון דבסמוך לכדי דבור לאלתר: **ת"ש** מי שאמר הריני נזיר וכו' דאי ס"ד חד כהדיא מיתפסי ליתני ואני ואני טובא: **מבבב דאיכא אמצעי**

מש"ה קתני ואני ואני. ה' ולדקק [דאיכא] אמנעי כמו שמדקק והולך לשמי פנים מתנימין: **ר'אשון** הוא דשרו. אומם שאחריו ^(א) (יד מורה) מתפסי: מדלא קתני הותר אמנעי הותר אחרון: **אחרון** הוא דאיכא אחרני בתריה. הלכך כשהותר הוא כולן אסורין אבל לאמנעי דאיכא אחרני כהדיא לא מיתני הותר הוא כולן אסורים דשל אחרון נמי הותר: **ש"מ** חד בחבריה מיתפסי. מדלא תנא אחרון מותר וכולן אסורין ת"ש דתניא בהדיא אחרון מותר וכולן אסורין ש"מ דקאמר פי כפיו ושערי כשערו וכו': משום דאמר פי כפיו ושערי כשערו הרי נזיר ורמינהו

יד

ואמר איהו פי כפיו הוי כאילו אפר פי כפיו מיין אבל כשאמר מעצמו ידי יא רגלי לא

עין משפט
נר מצוה

מ א מיי פ"ד מהל' נדרים הלכה ט סמך לאון רמז טו"ש ע"ד סמן רמז עטף ג: י ב מיי פ"ב מהל' נדרות הלכה ד:

מוסף רש"י

תנא כי רובלא ליחשיב ולזיוול. רובל מוכר לזירות של בשמים (גיטין ג') וא: כסופר דא שמונה מעותיו (שורבין כג).

פי' הרא"ש

תניא נמי הכי מי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ושהה כדי דבור וכו' ואמר ואני הוא אסור וחבירו מותר. אלא כיון דשהה כ"ד אלא שאמר ואני סמוך לכדי דבור לא אמר כלום רק בתוך כדי דבור ככ"ל: לימא מסייע ליה וכו' ואפי' ואני ותו לא אלקמ דרביעי אנו יכול להתפסי כיון שהוא אחר כדי דבור מולא תנא ד' ואני. ולר"ל לא אינאטרי למתני ג' דכולתא דפשיטא הדין כדי דבור כדבור דמי וכיון דאשמעינן דכ' מתפסי בא' ומותרין בהרתתן ממילא ידעי דה"ג אבל לר' יהודה נשיאם הו"ל למתני ד' ולאשמעינן דמתפסיס סמוך לכדי דבור בתוך כדי דבור דמי. כי רובלא ליחשיב ולזיוול אפי' יא הוה תני ד' לא שמעינן מיניה דסמוך לכ"ד כדבור דמי דס"ל לתנא דמתני' דחד בחבריה מתפסי ולא בראשון. וכיון דלא נפקא לן מידי מניה לא תני ליה: ופריך כיון דלא שמעינן מיניה מידי לא לתני אלא חד שבוש דקתני סיפא וכו' מכלל דאיכא אמצעי משום הכי קתני ואני ואני ואי"מ דאית לימנא אלא דאית בתריה משתרי אותו שאחריו דכל חד בחבריה מתפסי: כי רובלא ליחשיב ולזיוול אדרבה ס"ל דכל א' בחבריה מתפסי ולכא כפיו מיין ושערי כשערו ובשנים איכא אחרון למידק דאמר אחרון כדפרי' לעיל לאשמעינן דחד בחבריה מתפסי ומיהו הוכחה גמורה לא הוי דאיכא למיזר דלא דק התנא כדאיתא לקמן: ת"ש הותר הראשון הותרו כולם ומדנקט א' ולא נקט אמצעי אלקמ בקמא מתפסי: ^(א) ח"ק יעשה פיו כפיו מיין ושערי כשערו מלת. ומיירי מתני' שאמר הך כפי'. וכו'. מהם שאמר הוי נזיר וכו' נמי אם אמר רגלי כרגלי ודי כידו מלטמא למתים. ואפי' לר"ש דאמר עד שיזיר מכולן מודה דלא דק גרע מידות וכן מהרייני מסלקל ומכלכל דפ"ק (לשיל דף ג.) דהוי מזר ואי"מ כי מידות כדאיתא לעיל פ"ק גבי מסלקל מכלכל. אי"מ אפי' לא פי' כיון ששמע שאמר חבירו הריני נזיר

